

LA INICIATIVA INDIVIDUAL

El 19 de Juliol serà una data marcada en la nostra història, com una de les més terriblement convulses i transformades.

La República del 14 d'Abril, que neixia d'unes eleccions democràtiques i plena de renovelladores esperances, es veia obstaculitzada sistemàticament per aquells que, com deia encertadament Nicolau d'Olwer fa pocs dies, més interès havien de tenir en conservar-la, impeding d'una manera suïcida, l'establiment d'una justícia social que havia de permetre una major convivència entre tots els ciutadans.

Aquesta tàctica els ha portat fins a encendre una guerra fraticida i criminal, valent-se dels militars espanyols, els quals, salvant honroses excepcions, sempre han estat uns servidors rastrers del gran capitalisme esclavitzador.

El 19 de Juliol marca, doncs, en la nostra història la fita de la Revolució social.

Les Revolucions, en els seus inicis, sempre són tàctiques, ja que suposen un capgirament formidable i fantàstic.

Però cal ordenar-les, cal imprimir-les-hi un ordre, cal obrir un llit per que el torrent que ha eixit de mare, torni a rutllar altre volta, no pel mateix curs que seguia, que aquest ja s'ha destroçat ell mateix, sinó per un de nou, aprofitant, però, les sinuositats que ens ha deixat el llit vell i que ens puguin servir perquè el torrent llisqui sense trobar cap salt que entrebanqui el seu curs.

A casa nostra, a Catalunya, l'economia està bastida damunt d'una menestralia rica en iniciatives i treballadora per demés. Al treballador de casa nostra, res el caracteritza tant com aquell adagi castellà que diu «el catalán, de las piedras saca el pan».

Sense aixó, sense aquesta laboriositat del poble català, sense l'esperit d'estalvi (no de gasiveria que sempre ens ha caracteritzat), haviem arribat a ésser un dels pobles més fermes, més potents i capdavanters de la Península.

No la destrocem aquesta menestralia, aquesta petita burgesia que amb el seu esperit treballador pot donar, dintre la Revolució, un rendiment aprofitable.

No desterrem de l'esperit del treballador el sentit de l'estalvi que (mentre no arribi el dia de la Transformació humana en la que tots els homes ens sentim responsables de nosaltres mateixos,

obrant amb plena consciència del Be i del Mal) pot, encara, ésser una força per la nostra economia de demà.

Hi ha persones que es creuen que és precís treure en absolut tots aquests prejudicis perquè diuen que es fomentar ambicions i crear paràsits per mitjà de l'acumulació de capital de la qual venen els més grans mals, ja que d'ella neix després el gran capitalisme que tots estem interessats en que no torni a rebrotar, puix que d'ell deriven els odis entre els individus de la societat, ja que fa possible que uns despenquin en àrgies i platxeries l'energia desplegada pel treballador per tenir el necessari per viure i que a vegades aquesta energia no li abastava per les seves necessitats familiars ja que no era suficientment renumerada.

Hi ha un mitjà per evitar això. Enderrocar la Llei d'herència. Amb el seu enderroc s'evita:

1.er L'ambició dels pares d'acumular capital perquè els fills no hagin de «patir», segons alguns, que jo no crec que sigui patir el treballar per una persona en plena possessió de facultats físiques.

2.^{on} S'estipula el treball, ja que si el fill no pot entrar en possessió del capital dels pares (que ha de passar a l'Estat quan els fundadors de la família hagin deixat d'existir) aquests es preocupen de fer-lo treballar, o pel contrari, s'en preocuparà ell quant vegi que sense treballar no podrà viure.

Aquests són els avantatges que resulten a primera vista, que si ho profunditzem, alguns altres n'hi trobaríem.

Jo crec que no pot matar-se de cop i volta la iniciativa privada posant-la al servei de la col·lectivitat perquè ens falta a la immensa majoria, una preparació molt extensa, per que hem de veure com a Rússia, a la gran i noble Rússia, l'any 1924 o sigui 7 anys després de la grandiosa Revolució, encara existia la petita burgesia, i avui 19 anys després, estem veient com dóna pas a la iniciativa privada.

Ah, però, Rússia no deixarà que rebroti el gran capital. Experiències massa penoses n'ha tocat per permetre-ho. Nosaltres tampoc hem de permetre-ho i per tant, la manera de combinar els dos punts, jo crec que és aquesta. Suprimint la Llei d'herència i no permetent la creació de paràsits i estimulants al mateix temps l'amor al treball que és el que, en definitiu, ha de regir els destins dels pobles.

AGUSTÍ PENA

No és digne de manar a altres homes aquell que no és millor que ells, com també aquell que no sap manar-se a si mateix.

Ciró